Veiligheid in Zwijndrecht

LANDELIJKE MONITOR, NAJAAR 2019

Met de landelijke Veiligheidsmonitor heeft de gemeente Zwijndrecht inzicht in de lokale veiligheidssituatie. Het gaat om de beleving van de inwoners op diverse onderwerpen als leefbaarheid, ervaren overlast, veiligheid, criminaliteit en slachtofferschap. In deze factsheet vergelijken we de scores van Zwijndrecht door de tijd, zetten het af tegen vergelijkbare Nederlandse gemeenten en bekijken de situatie in de zeven wijken.

Inhoud

1. Conclusies
2. Leefbaarheid
3. Ervaren overlast
4. Onveiligheid en slachtofferschap
5. Optreden politie, gemeente en brandweer
6. Wijkprofielen

Significante verschillen
In deze rapportage staan meerdere figuren. We wijzen erop dat niet alle verschillen statistisch significant zijn. Alleen de ontwikkelingen die we in de tekst beschrijven zijn ook daadwerkelijke verschillen.

Vergelijkbare gemeenten
We zetten de scores af tegen die van vergelijkbare Nederlandse gemeenten. In de provincie Zuid-Holland gaat het dan om gemeenten als: Alblasserdam, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Helle-voetsluis, Hillegom, Katwijk, HI-Ambacht, Lisse, Nissewaard, Papendrecht, Ridderkerk, Sliedrecht, Voorschoten en Waddinxveen.

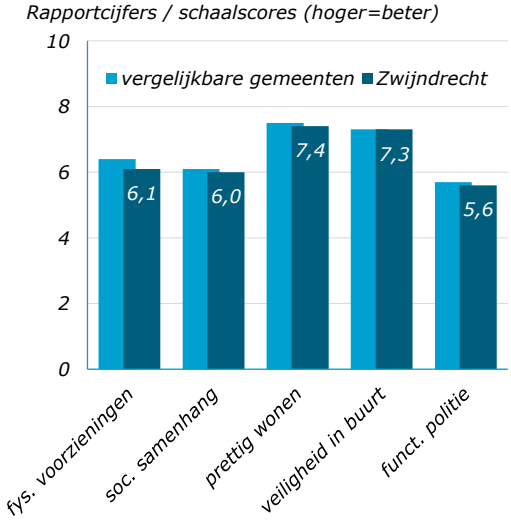
Zwijndrecht deed in het najaar van 2019 voor de derde keer mee aan de Veiligheidsmonitor van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In 2012 en 2015 deed de gemeente ook mee. Aangezien cijfers over leefbaarheid en veiligheid over het algemeen langzaam veranderen, presenteren we waar mogelijk de meerjarige trend.

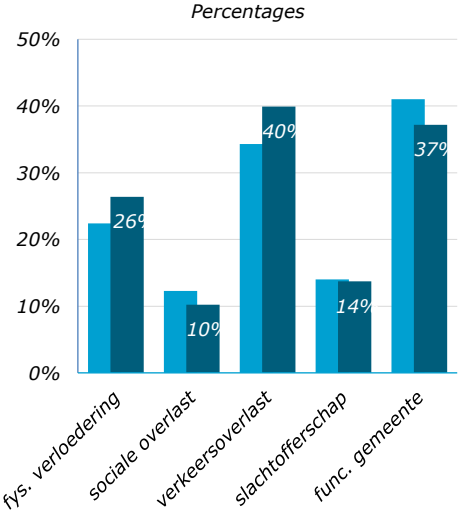
Na de conclusies laten we eerst zien hoe Zwijndrecht het doet in vergelijking met andere sterk verstedelijkte gemeenten. Hierbij leggen we de nadruk op de schaalscores, de onderliggende vragen en de rapportcijfers. In het laatste deel zoomen we in op de zeven wijken en kijken we ook naar de meldingen bij de politie.

1 Conclusies

Op basis van de Veiligheidsmonitor 2019 en de politiecijfers zien we het volgende:

- De leefsituatie in Zwijndrecht is sinds 2012 op een aantal punten verbeterd. Zo is het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt toegenomen en het aandeel dat veel criminaliteit in de buurt ervaart afgenomen. Ook zijn de bewoners vaker tevreden over het functioneren van de politie. De meeste cijfers blijven net iets achter bij die van vergelijkbare gemeenten.
- De verkeersoverlast is, na een afname in 2015, weer toegenomen: vier op de tien bewoners hebben veel overlast van te hard rijden, agressief rijgedrag en/of parkeerproblemen. Te hard rijden blijft ook het probleem dat volgens Zwijndrechters als eerste moet worden aangepakt. Opvallend is verder de toegenomen angst voor een ongeluk met een trein met of bij een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen.
- De wijken Heer Oudelands Ambacht en Nederhoven hebben zich de laatste jaren ontwikkeld van een gemiddelde Zwijndrechtse wijk naar een wijk die er op een aantal aspecten positief uitspringt. Ook in Noord zien we een vooruitgang.

2 Leefbaarheid

Hoe doet Zwijndrecht het op het gebied van leefbaarheid sinds 2012 en ten opzichte van vergelijkbare Nederlandse gemeenten? Binnen het thema leefbaarheid gaan we in op de tevredenheid van bewoners over fysieke voorzieningen in de buurt, de sociale samenhang in de buurt, het rapportcijfer voor het prettig wonen in de buurt en de buurtbeleving. Per item geven we in een kader aan welke wijken minder en welke beter voor de dag komen.

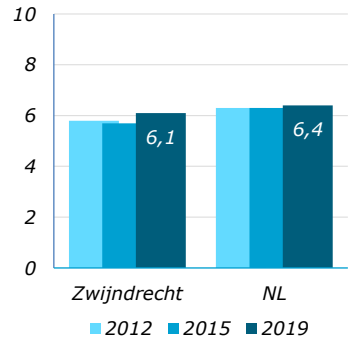
Fysieke voorzieningen

In Zwijndrecht geven de inwoners een 6,1 voor de fysieke voorzieningen, zoals buitenverlichting en onderhoud van wegen en parken. Dit is, net als in de voorgaande twee metingen, lager dan in vergelijkbare gemeenten. Maar de inwoners van Zwijndrecht zijn wel vaker tevreden van in vier jaar geleden (figuur 1). In 2015 was de score voor Zwijndrecht nog een 5,7.

Bewoners van Zwijndrecht zijn, afgezet tegen vergelijkbare gemeenten, wat minder tevreden over de voorzieningen voor jongeren alsmede over het onderhoud van enerzijds wegen, paden en pleinen en anderzijds perken, plantsoenen en parken. Maar ook voor deze laatste twee onderwerpen geldt dat de gemeente Zwijndrecht zichzelf heeft verbeterd en het verschil met andere gemeenten heeft verkleind.

Fysieke voorzieningen
Dit is een samengestelde score. Hoe hoger de score op deze schaal, hoe beter de kwaliteit van de woonomgeving wordt ervaren. Het bestaat uit de stellingen: In de buurt is/zijn
.- de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden.
- perken, plantsoenen en parken goed onderhouden.
- het buiten goed verlicht.
- goede speelplekken voor kinderen.
- goede voorzieningen voor jongeren.

Figuur 1 Fysieke buurtvoorzieningen schaalscore (hoger=beter)

Bijbehorende stellingen
% (helemaal) mee eens

stellingen	2012	2015	2019	NL
wegen, paden en pleintjes goed onderhouden	**55**	**50**	↑ **61**	69
perken, plantsoenen en parken goed onderhouden	**60**	**57**	↑ **63**	68
het is buiten goed verlicht	78	78	80	80
goede speelplekken voor kinderen	61	**59**	62	64
goede voorzieningen voor jongeren	**17**	**20**	**22**	26

Toelichting gekleurde scores:
14/14 *beter/slechter dan NL* ↑ *beter dan vorige meting*

Fysieke buurtvoorzieningen in de wijken

Welke wijken vallen op als we kijken naar de scores op de fysieke buurtvoorzieningen? De wijk **Centrum** beschikt met een 5,4 over een score die lager ligt dan het gemeentelijke gemiddelde. Dit komt vooral door de lage tevredenheid over de speelplekken voor kinderen (35%). Ook in **Noord** zijn de bewoners minder tevreden over de kinderspeelplekken (47%). Bewoners van **Heerjansdam** zijn juist wel vaak tevreden over de kinderspeelplekken (82%). Ook over de voorzieningen voor jongeren zijn zij relatief vaak tevreden (33%).

Bewoners van de wijk **Nederhoven** zijn nu meer tevreden over de fysieke voorzieningen in de buurt (5,7) dan in 2015. Ze zijn nu vooral meer tevreden over het onderhoud van wegen, paden en pleintjes (70%) en onderhoud van perken en plantsoenen (71%). Ook in **Kort Ambacht** is de tevredenheid over het onderhoud van wegen, paden en pleintjes toegenomen (62%) ten opzichte van vier jaar geleden.

Sociale Samenhang

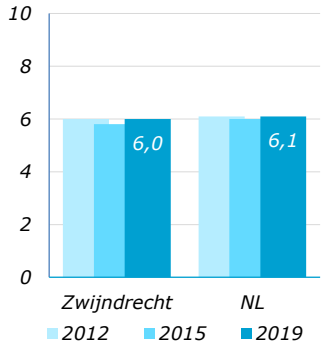
Figuur 2 toont de scores op de schaalscore sociale samenhang. Dit draait om vragen als: kent men elkaar in de buurt, woont men in een gezellige buurt en voelt men zich er thuis?

In Zwijndrecht ligt de sociale samenhang op hetzelfde niveau als in voorgaande jaren. In 2019 is dit een 6,0. De score is nu ook gelijk aan die in vergelijkbare gemeenten – in 2015 scoorde Zwijndrecht nog wat lager.

Op drie van de vier onderliggende stellingen scoort Zwijndrecht gemiddeld. Zo is steeds ruim een kwart het (helemaal) eens met de stelling: "De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks". Het aandeel Zwijndrechters dat aangeeft in "een gezellige buurt te wonen waar mensen elkaar helpen en samen leuke dingen doen" is nu wel wat lager dan in vergelijkbare gemeenten. In 2015 gold dat nog voor de stelling dat mensen in de buurt prettig met elkaar omgaan. Dat is niet langer het geval.

Sociale samenhang
Dit is een samengestelde score. Hoe hoger de score op deze schaal, hoe beter. Het omvat de stellingen:
- De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks.
- De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om.
- Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen.
- Ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen.

Figuur 2 Sociale samenhang
schaalscore (hoger=beter)

Bijbehorende stellingen
% (helemaal) mee eens

stellingen	2012	2015	2019	NL
de mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks	28	29	27	28
de mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	65	**62**	67	70
ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen	36	36	**36**	41
ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen	57	54	59	59

Toelichting gekleurde scores:
***14/14** beter/slechter dan NL*

In de vragenlijst van 2019 zijn twee nieuwe stellingen opgenomen: "Als ik op vakantie zou gaan of langere tijd afwezig zou zijn, zou ik mijn huissleutel aan de buren durven te geven" en "In deze buurt durven de mensen elkaar aan te spreken over onwenselijk gedrag".

Ook op deze twee vragen antwoordden de inwoners van Zwijndrecht hetzelfde als vergelijkbare gemeenten. Zo geven zeven op de tien inwoners van Zwijndrecht aan dat ze bij langdurige afwezigheid hun huissleutel aan de buren zullen geven.

Tabel 1 Twee nieuwe vragen rondom sociale samenhang, % (helemaal) mee eens

	2019	NL
zou huissleutel aan buren geven bij langere afwezigheid	69	71
durf mensen aan te spreken op onwenselijk gedrag	41	44

Sociale samenhang in de wijken
Heerjansdam is de wijk waar de sociale samenhang duidelijk hoger is dan het gemiddelde van Zwijndrecht (6,7 versus 6,0). De mensen wonen vaker in een gezellige buurt waar ze samen leuke dingen doen (49%) en weinig Heerjansdammers geven aan dat de mensen elkaar nauwelijks kennen (12%).

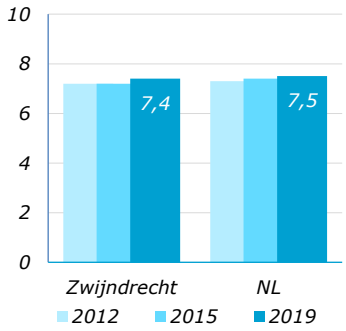
De sociale samenhang is juist lager in **Kort Ambacht** (5,4). Weinig bewoners van deze wijk voelen zich er thuis (44%). En maar iets meer dan de helft van de bewoners laat bij langere afwezigheid de sleutel achter bij de buren.

Rapportcijfer prettig wonen

Het rapportcijfer voor het prettig wonen in de buurt ligt in 2019 op hetzelfde niveau als in eerdere jaren (figuur 3). Het cijfer ligt nu op een 7,4. Het cijfer ligt in Zwijndrecht weer op hetzelfde niveau als in vergelijkbare gemeenten – in 2015 scoorde Zwijndrecht nog iets lager.

Als we kijken naar de ontwikkeling van de leefbaarheid in de buurt in de laatste 12 maanden, dan zien we een aantal verbeteringen ten opzichte van de meting van vier jaar geleden. Het aandeel dat oordeelt dat de buurt achteruit is gegaan (18%) is nu nog maar twee keer zo groot als het aandeel dat vindt dat de buurt vooruit is gegaan (9%). In 2015 verschilde dit nog met factor 4. Het aandeel Zwijndrechters dat oordeelt dat de buurt vooruit is gegaan, is nu hetzelfde als in vergelijkbare gemeenten.

Figuur 3 Prettig wonen in de buurt rapportcijfer (hoger=beter)

Ontwikkeling buurt laatste 12 maanden %

richting	2012	2015	2019	NL
vooruit	**6**	**6**	9	10
gelijk gebleven	67	**68**	70	72
achteruit	**23**	**23**	**18**	14
weet niet/geen mening	4	3	3	4

Toelichting gekleurde scores:
***14*/14** *beter/slechter dan NL*

Rapportcijfer prettig wonen in de wijken
Het rapportcijfer voor het prettig wonen verschilt per wijk. De twee wijken **Kort Ambacht** (6,8) en **Noord** (6,9) scoren lager dan gemiddeld.

Vergeleken met 2015 is het rapportcijfer van geen enkele wijk veranderd. In de wijk **Heer Oudelands Ambacht** geven wel opvallend weinig bewoners aan dat de buurt de afgelopen 12 maanden achteruit is gegaan: 8%.

Het onderdeel Buurtbeleving komt uit de vrije ruimte van de vragenlijst van de Veiligheidsmonitor. Iedere gemeente kan hier zelf vragen voor aanleveren. Hierdoor is er alleen een vergelijking door de tijd mogelijk, niet met vergelijkbare gemeenten.

Buurtbeleving

Zwiujndrechters zijn qua buurtbeleving op één aspect iets meer tevreden dan in 2015, namelijk over het openbaar vervoer (tabel 2). In 2015 was 63% daar (zeer) tevreden over, nu is dat toegenomen tot 74%. Op de andere aspecten zien we geen verschuivingen.

Tabel 2 Buurtbeleving, Zwijndrecht, %

	2012	2015	2019
als je in deze buurt woont, heb je het goed getroffen [a]	70	69	67
de mensen in deze buurt blijven hier graag wonen [a]	76	75	73
aandeel (zeer) gehecht aan de buurt	65	64	68
tevredenheid over groenvoorzieningen [b]	68	65	66
tevredenheid over winkels voor dagelijkse boodschappen [b]	87	86	90
tevredenheid over openbaar vervoer [b]	64	63	↑ 74
verwachte buurtontwikkeling: vooruit	12	13	17
verwachte buurtontwikkeling: achteruit	28	27	23
aandeel dat zich medeverantwoordelijk voelt voor leefbaarheid buurt	n.b.	80	82

[a] aandeel (helemaal) mee eens, [b] aandeel (zeer) tevreden ↑ beter dan vorige meting

3 Ervaren overlast

We gaan hier in op drie vormen van ervaren overlast: fysieke verloedering, sociale overlast en verkeersoverlast. We sluiten af met de vorm van overlast die volgens de bewoners als eerste moet worden aangepakt.

Fysieke verloedering

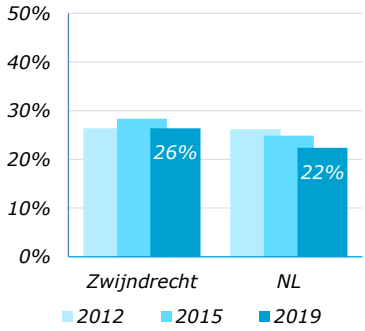
In 2019 heeft in totaal 26% van de inwoners van Zwijndrecht veel overlast van rommel, vernieling, bekladding en/of hondenpoep. Dat is meer als in vergelijkbare gemeenten, waar dit op 22% ligt (figuur 4).

Met name rommel op straat komt in Zwijndrecht vaker voor dan in vergelijkbare gemeenten.

Fysieke voorzieningen
Dit is een samengestelde score. Hoe hoger de score op deze schaal, hoe beter de kwaliteit van de woonomgeving wordt ervaren. Het bestaat uit de stellingen: In de buurt is/zijn
.- de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden.
- perken, plantsoenen en parken goed onderhouden.
- het buiten goed verlicht.
- goede speelplekken voor kinderen.
- goede voorzieningen voor jongeren.

Sociale overlast
Hoe hoger de score op deze schaal, hoe meer overlast wordt ervaren. Optelling van het antwoord "ervaart veel overlast" op de vragen:
- dronken mensen op straat.
- overlast door rondhangende jongeren.
- drugsgebruik of drugshandel.
- overlast door buurtbewoners.
- mensen in de buurt worden op straat lastiggevallen.

Figuur 4 Fysieke verloedering schaalscore (hoger=slechter)

Bijbehorende aspecten
% zelf veel overlast van

aspect	2012	2015	2019	NL
rommel	8	9	**11**	8
vernieling straatmeubilair	4	3	4	3
bekladding muren/gebouwen	2	2	1	1
hondenpoep	21	22	19	17

Toelichting gekleurde scores:
***14**/**14** beter/slechter dan NL*

Fysieke verloedering in de wijken
Op het vlak van fysieke verloedering zien we nauwelijks verschillen per wijk of ontwikkelingen sinds 2015. Alleen de bewoners van **Heerjansdam** geven aan nauwelijks zelf veel overlast te ervaren van rommel op de straat (2%). En in **Nederhoven** heeft niemand veel overlast van graffiti.

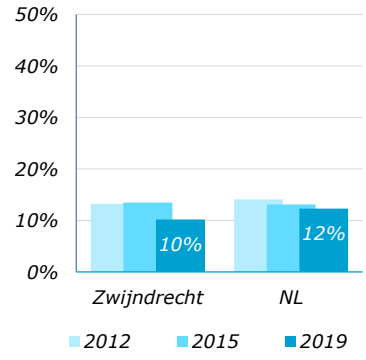
Sociale overlast

De schaalscore sociale overlast omvat de overlast die samenhangt met drank en drugs, dan wel overlast veroorzaakt door rondhangende jongeren, buurtbewoners en passanten (zie kader).

In 2019 is deze overlast in Zwijndrecht, net als in 2012 en 2015, vergelijkbaar met andere gemeenten. In Zwijndrecht heeft momenteel 10% van de inwoners zelf veel overlast van ten minste één van de vijf genoemde overlastvormen, elders is dat 12% (figuur 5).

In Zwijndrecht komen vier van de vijf bijbehorende vormen van overlast even vaak voor als elders. Het aandeel dat zelf veel overlast ervaart van mensen die lastig worden gevallen op straat ligt in Zwijndrecht net iets lager.

Figuur 5 Sociale overlast % veel (hoger=slechter)

Bijbehorende aspecten
% zelf veel overlast van

aspect	2012	2015	2019	NL
dronken mensen op straat	**2**	2	2	3
rondhangende jongeren	9	7	5	5
drugsgebruik en drugshandel	**3**	4	4	4
overlast van buurtbewoners	5	5	5	6
mensen die op straat worden lastiggevallen	**1**	1	**1**	1

Toelichting gekleurde scores:
***14**/**14** beter/slechter dan NL*

Sociale overlast in de wijken
Heerjansdam wijkt als enige wijk positief af van de gemeentelijke score op de schaalscore sociale overlast. Maar 4% heeft zelf veel overlast van één of meerdere aspecten. Bewoners van drie wijken geven op onderdelen aan zelf weinig overlast te hebben. Dit zijn: **Heer Oudelands Ambacht** (overlast van dronken mensen op straat 0%, lastigvallen door andere personen 0% en drugs 1%), **Nederhoven** (mensen lastigvallen op straat 0% en drugsoverlast 1%) en **Noord** (mensen op straat lastiggevallen 0%).

In **Kort Ambacht** wordt veel overlast ervaren van drugshandel en –gebruik (11%).

Verkeersoverlast

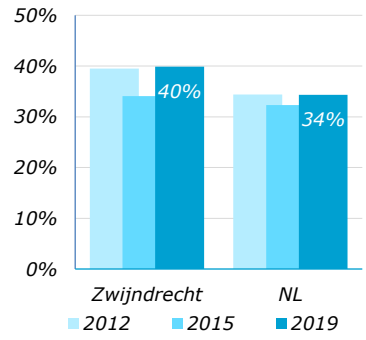
De schaalscore verkeersoverlast omvat drie aspecten: te hard rijden, parkeerproblemen en agressief gedrag in het verkeer.

In totaal 40% van de inwoners van Zwijndrecht ervaart zelf veel overlast van ten minste één van deze overlastvormen (figuur 6). Daarmee ligt het aandeel Zwijndrechters dat zelf veel verkeersoverlast ervaart, net als in2012, op een hoger niveau dan in vergelijkbare gemeenten.

Als we kijken naar de drie bijbehorende aspecten, komt Zwijndrecht gemiddeld voor de dag als het gaat om te hard rijden en agressief rijgedrag. De inwoners van Zwijndrecht ervaren wel vaker overlast van parkeeroverlast dan bewoners van vergelijkbare gemeenten. Al drie metingen op rij geeft een kwart van de inwoners aan hier veel last van te hebben (wat vergelijkbaar is als het aandeel dat veel overlast heeft van te hard rijden).

Verkeersoverlast
Hoe hoger de score op deze schaal, hoe meer overlast wordt ervaren. Optelling van het antwoord "ervaart veel overlast" op de vragen:
- te hard rijden
- parkeerproblemen
- agressief gedrag in het verkeer

Figuur 6 Verkeersoverlast in de buurt schaalscore (hoger=slechter)

Bijbehorende aspecten
% zelf veel overlast van

aspect	2012	2015	2019	NL
te hard rijden	25	21	24	23
agressief rijgedrag	6	6	7	7
parkeerproblemen	**25**	**22**	**25**	19

Toelichting gekleurde scores:
***14/14** beter/slechter dan NL*

Verkeersoverlast in de wijken
De wijk **Walburg** kent duidelijk minder verkeersoverlast dan andere wijken (29%). Dat komt vooral doordat de bewoners zelf veel minder vaak parkeerproblemen ervaren (17%). Ook in **Heerjansdam** komen verkeersproblemen minder vaak voor (16%). De parkeerproblemen zijn het grootst in **Heer Oudelands Ambacht** (35%). We zien geen ontwikkelingen door de tijd.

Als eerste aanpakken

Welke vorm van overlast moet volgens de inwoners als eerste worden aangepakt? Bij deze vraag komen in Zwijndrecht, maar ook in vergelijkbare Nederlandse gemeenten, steevast drie vormen van overlast terug: hondenpoep, parkeerproblemen en te hard rijden.

Te hard rijden stond in Zwijndrecht in 2012 bovenaan het prioriteitenlijstje van de bewoners, en die positie heeft het ook nu weer ingenomen. Dit komt mede omdat dit aandeel is toegenomen van 15% in 2015 naar 21% in 2019. Hondenpoep, dat in 2015 nog de 'eerste' plaats deelde met parkeerproblemen en te hard rijden, wordt nu duidelijk minder vaak genoemd – ook minder dan in vergelijkbare gemeenten. Het aandeel Zwijndrechters dat nu parkeerproblemen noemt (19%), is juist hoger dan in vergelijkbare gemeenten.

Tabel 3 Vorm van overlast dat als eerste moet worden aangepakt (%)

	2012	2015	2019	NL
hondenpoep	13	15	↓ **10**	13
parkeerproblemen	14	**15**	**19**	14
te hard rijden	16	15	↑ 21	21

*Toelichting: **14/14** beter/slechter dan NL ↓↑ beter/slechter dan vorige meting*

4 Onveiligheid en slachtofferschap

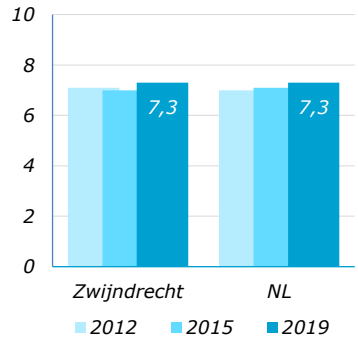
In deze paragraaf gaan we in op het gevoel van veiligheid, de ervaren criminaliteit in de eigen buurt, het persoonlijk slachtofferschap in de afgelopen vijf jaar, de ingeschatte kans om slachtoffer te worden en wat bewoners zelf doen aan preventie.

Gevoel van veiligheid in de eigen buurt

Het rapportcijfer voor het gevoel van veiligheid in de buurt is in Zwijndrecht gestegen van een 7,0 naar een 7,3 (figuur 7). Daarmee ligt het rapportcijfer, net als in 2012 en 2015, op hetzelfde niveau als vergelijkbare gemeenten.

Deze verbetering komt terug in de frequentie waarmee bewoners zich wel eens onveilig voelen in de eigen buurt. Het aandeel dat zich wel eens onveilig voelt is gedaald van 19% tot 14%.

Figuur 7 Veiligheid in de eigen buurt
rapportcijfer (hoger=beter)

Onveilig voelen in de eigen buurt
%

frequentie	2012	2015	2019	NL
wel eens	15	19	↓ 14	15
waarvan:				
zelden	4	5	4	4
soms	10	12	9	9
vaak	1	2	1	2

Toelichting gekleurde scores:
***14**/**14** beter/slechter dan NL*

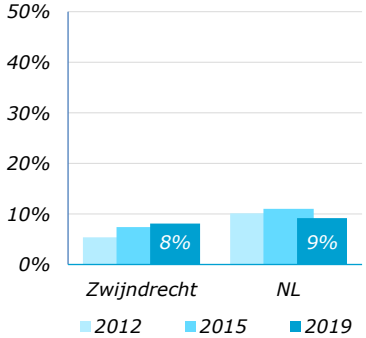
Veiligheidsgevoel in de wijken
De wijk **Heerjansdam** (7,8) wijkt positief af van het Zwijndrechtse gemiddelde, de wijk **Kort Ambacht** negatief (6,6). Maar 5% van de bewoners van Heerjansdam voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt.

Ervaren criminaliteit

In totaal 8% van de bewoners in Zwijndrecht geeft aan dat zij veel criminaliteit ervaren in de eigen buurt (figuur 8). Daarmee ligt het aandeel Zwijndrechters dat vindt dat er veel criminaliteit in hun buurt is, voor het eerst op het niveau van vergelijkbare gemeenten. In 2012 en 2015 vonden de inwoners van Zwijndrecht nog dat er in hun buurt relatief weinig criminaliteit was.

Ruim de helft van de bewoners stelt dat de criminaliteit in de eigen buurt gelijk is gebleven. Het aandeel dat oordeelt dat de criminaliteit in de eigen buurt toeneemt (12%), is drie keer zo groot als het aandeel dat vindt dat de criminaliteit afneemt (4%).

Figuur 8 Criminaliteit in de eigen buurt
% veel (hoger=slechter)

Ontwikkeling criminaliteit in de eigen buurt,
%

richting	2012	2015	2019	NL
toegenomen	13	12	12	12
gelijk gebleven	50	50	53	53
afgenomen	**2**	4	4	5

Toelichting gekleurde scores:
***14**/**14** beter/slechter dan NL*

Perceptie veel criminaliteit in de wijken
In drie wijken ligt het aandeel inwoners dat aangeeft dat er veel criminaliteit is in de buurt laag, namelijk: **Heerjansdam** (1%), **Nederhoven** (2%) en **Walburg** (3%). De score in **Nederhoven** is ook een verbetering ten opzichte van vier jaar geleden. In **Heerjansdam** geven relatief weinig bewoners aan dat de criminaliteit de afgelopen 12 maanden is toegenomen (6%).

In de wijk **Kort Ambacht** (20%) ervaart juist een grote groep inwoners veel criminaliteit.

Persoonlijk slachtofferschap

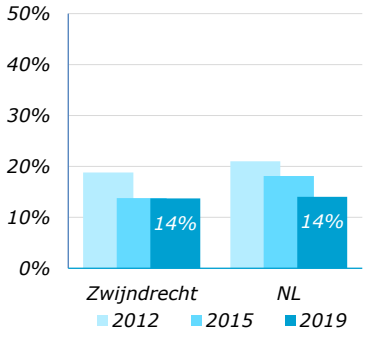
In figuur 9 zien we het aandeel bewoners dat in de afgelopen vijf jaar minimaal één keer slachtoffer is geweest van een gewelds-, vermogens- of vandalismedelict, oftewel het persoonlijk slachtofferschap.

In 2019 geeft 14% van de Zwijndrechters aan dat ze slachtoffer zijn geweest. Dit is hetzelfde aandeel als in 2015. In 2015 zagen we wel een duidelijke verbetering ten opzichte van 2012, toen nog 19% aangaf slachtoffer te zijn geweest. In 2019 ligt het ook op hetzelfde niveau als in vergelijkbare gemeenten (in 2015 lag Zwijndrecht daar nog onder).

Vergeleken met andere gemeenten geven de inwoners in Zwijndrecht in 2019 even vaak aan slachtoffer te zijn geweest van de drie bijbehorende delicten.

Persoonlijk slachtofferschap
Het aandeel bewoners dat in de afgelopen vijf jaar minimaal één keer slachtoffer is geweest van een gewelds-, vermogens- of vandalismedelict.

Figuur 9 Persoonlijk slachtofferschap totaal (hoger=slechter)

Bijbehorende typen delict, % in afgelopen vijf jaar, minimaal één keer slachtoffer

type delict	2012	2015	2019	NL
geweld	2	1	2	2
vermogen	10	9	9	9
vandalisme	10	↓ 6	6	5

Toelichting gekleurde scores:
14/14 beter/slechter dan NL *↓ beter dan vorige meting*

Persoonlijk slachtofferschap in de wijken
In de wijken **Heerjansdam** en **Nederhoven** (beide 6%) is het aandeel persoonlijk slachtofferschap lager dan in Zwijndrecht als geheel.

Kans slachtofferschap

Hoe groot achten de inwoners van Zwijndrecht de kans om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit? In tabel 4 tonen we dit voor een aantal uiteenlopende gebeurtenissen.

Zo'n 2% acht de kans (heel) groot om slachtoffer te worden van mishandeling, wat hetzelfde is als vergelijkbare gemeenten. En in totaal 12% denkt dat de kans (heel) groot is dat ze slachtoffer worden van internetcriminaliteit.

Verder zien we dat inwoners het meest bang zijn voor een ongeval bij een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen of een ongeval met goederentrein met gevaarlijke stoffen. Vergeleken met 2015 is dit aandeel ook duidelijk toegenomen.

Tabel 4 Kans op slachtofferschap, Zwijndrecht, % (heel) groot

	2012	2015	2019	NI
mishandeling	**2**	2	2	2
internetcriminaliteit	n.b.	n.b.	12	13
overstroming/wateroverlast	n.b.	2	5	n.b.
huiselijk geweld	n.b.	0	0	n.b.
woningbrand	n.b.	1	1	n.b.
ongeval met goederentrein met gevaarlijke stoffen	n.b.	4	↑ 17	n.b.
ongeval bij een bedrijf met gevaarlijke stoffen	n.b.	6	↑ 11	n.b.

Toelichting: ↑ slechter dan vorige meting

Preventie

Wat doen bewoners om te voorkomen dat ze zelf of buurtbewoners slachtoffer worden van bijvoorbeeld een woninginbraak?

Tabel 5 laat zien dat inwoners van Zwijndrecht, vergeleken met andere gemeenten, wat vaker gebruik maken van buurt- of burgerwachten, en wat minder van Burgernet. Verder maakt zo'n 16% maakt gebruik van WhatsApp buurtpreventie. Ook is ruim één op de tien woningen voorzien van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

Tabel 5 Preventie, Zwijndrecht, %

	2019	NI
woning heeft raamsticker/certificaat van het Politiekeurmerk Veilig Wonen	13	10
maakt gebruik van buurt- of burgerwacht in mijn buurt	**5**	3
maakt gebruik van WhatsApp buurtpreventie in mijn buurt	16	17
maakt gebruik van Burgernet in mijn buurt	**14**	18
maakt gebruik van andere vorm van buurtbescherming	3	3

*Toelichting: **14**/**14** beter/slechter dan NL*

Preventie in de wijken
In de wijk **Heerjansdam** wordt meer dan gemiddeld gebruik gemaakt van WhatsApp buurtpreventie (28%). In **Noord** zijn er weinig bewoners die gebruik maken van buurt- of burgerwacht (2%) en burgernet (6%).

5 Optreden politie, gemeente en brandweer

We staan in deze paragraaf stil bij het functioneren van de politie, gemeente en brandweer.

Politie

Uit de schaalscore functioneren politie blijkt hoe de bewoners aankijken tegen het optreden van de politie: biedt ze bescherming, is er contact met bewoners en reageert ze op problemen?

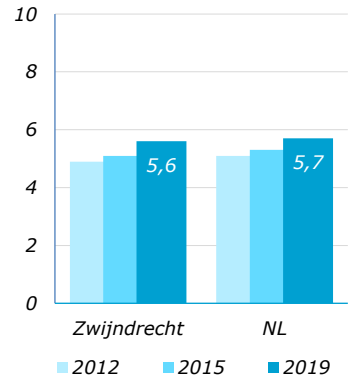
We zien in Zwijndrecht, net als in vergelijkbare gemeenten, een groeiende waardering voor het functioneren van de politie (figuur 10). In Zwijndrecht krijgt het functioneren van de politie momenteel een 5,6. Dit is een duidelijke toename vergeleken met de 5,1 die de politie in 2015 kreeg.

Ook op de meeste bijbehorende stellingen scoort Zwijndrecht net zoals vergelijkbare gemeenten. Wel geven Zwijndrechters minder vaak aan dat de politie reageert op problemen in de buurt. Verder heeft de politie zich de afgelopen vier jaar op drie punten verbeterd volgens de Zwijndrechters, namelijk het bieden van bescherming aan de buurt, haar best doen in de buurt en zaken efficiënt aanpakken.

Schaalscore functioneren politie

Hoe hoger deze score, hoe beter. Het is een samengestelde score van:
- De politie biedt de burgers in deze buurt bescherming.
- De politie heeft hier contact met de bewoners uit de buurt.
- De politie reageert op de problemen hier in de buurt.
- De politie doet in deze buurt haar best.
- De politie pakt de zaken in deze buurt efficiënt aan.

Figuur 10 Functioneren politie schaalscore (hoger=beter)

Bijbehorende stellingen, % (helemaal) mee eens

De politie...	2012	2015	2019	NL
biedt de burgers in deze buurt bescherming	**31**	**34**	↑ 45	50
heeft contact met de bewoners uit de buurt	19	20	24	27
reageert op de problemen in de buurt	34	36	**40**	46
doet in deze buurt haar best	33	**32**	↑ 43	47
pakt de zaken in deze buurt efficiënt aan	16	17	↑ 26	26

Toelichting gekleurde scores:
***14/14** beter/slechter dan NL* ↑ *beter dan vorige meting*

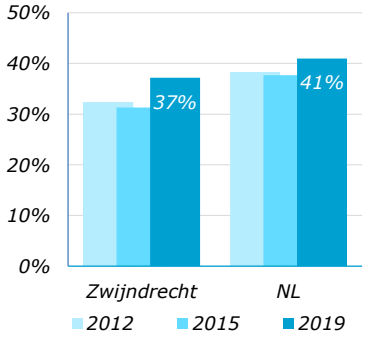
Functioneren politie in de wijken
Bewoners van de verschillende Zwijndrechtse wijken oordelen hetzelfde over het functioneren van de politie. Vergeleken met vier jaar geleden zien we wel dat de bewoners van de wijk **Centrum** vaker vinden dat de politie haar best doet (45%).

Gemeente

Het aandeel inwoners dat tevreden is over het gemeentelijke functioneren met betrekking tot de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid is gelijk gebleven in Zwijndrecht. In 2019 is 37% (zeer) tevreden. Deze score ligt, net als in 2012 en 2015, lager dan in vergelijkbare gemeenten.

De helft van de bevolking is het (helemaal) eens met de stelling dat de gemeente aandacht heeft door het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid. Dit is een duidelijke verbetering ten opzichte van 2015, toen nog 42% dit vond. Het aandeel dat oordeelt dat de gemeente de buurt betrekt bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid is wat beter dan in vergelijkbare gemeenten.

Figuur11Oordeel functioneren gemeente m.b.t. aanpak L&V % (zeer) tevreden, hoger=beter

Bijbehorende stellingen % (helemaal) mee eens

stellingen	2012	2015	2019	NL
de gemeente heeft aandacht voor verbeteren L&V	**38**	**42**	↑ 51	50
de gemeente informeert buurt over aanpak L&V	**39**	44	46	42
de gemeente betrekt de buurt bij aanpak L&V	**31**	36	**40**	36

Toelichting gekleurde scores:
***14/14** beter/slechter dan NL* ↑ *beter dan vorige meting*

Functioneren gemeente in de wijken
We zien geen verschillen in hoe wijkbewoners aankijken tegen het functioneren van de gemeente bij het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de wijken.

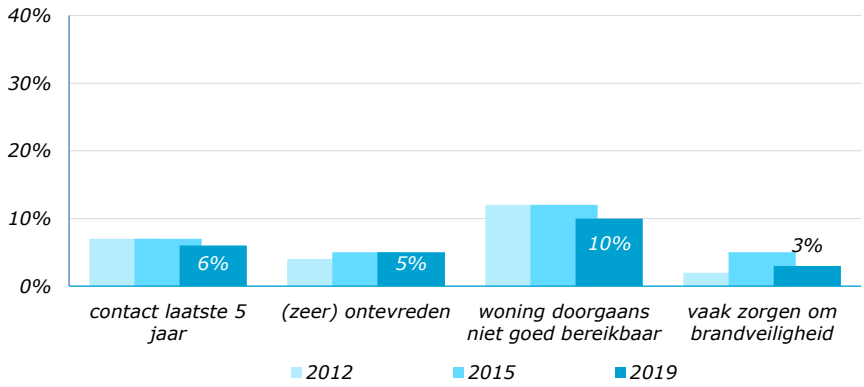
Brandweer

De gemeente Zwijndrecht nam in de vrije ruimte van de vragenlijst voor de derde keer een aantal vragen op over de brandweer. Met vragen over de tevredenheid over het laatste contact met de brandweer, de bereikbaarheid van hun woning voor de brandweer, wat men doet om de brandveiligheid van de woning te vergroten en waarom men mogelijke maatregelen nog niet heeft genomen.

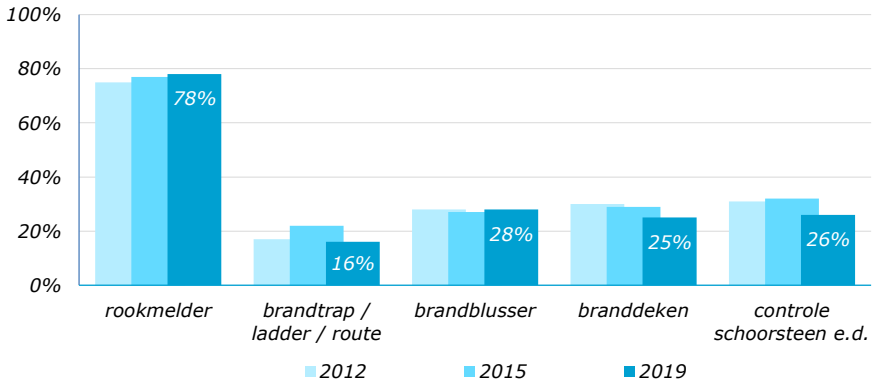
De uitkomsten staan in de figuren 12, 13 en 14. Hierin zien we dat:

- In totaal 6% van de bevolking heeft de laatste vijf jaar contact gehad met de brandweer; een klein deel van hen (5%) is hier ontevreden over.
- Eén op de tien bewoners geeft aan dat de eigen woning doorgaans niet goed bereikbaar is voor de brandweer en andere hulpdiensten. En 3% maakt zich vaak zorgen om de brandveiligheid van de woning.
- Bijna acht op de tien woningen beschikken over een rookmelder. We zien hierin een voorzichtige toename sinds 2012.
- Meer bewoners geven aan dat ze een mogelijke aanvullende maatregel nog niet hebben genomen omdat ze er niet bij stil hebben gestaan. Inmiddels geeft 45% van de bewoners dit als reden op. De reden: "Ik heb geen tijd, heb uitgesteld" wordt juist minder vaak genoemd.

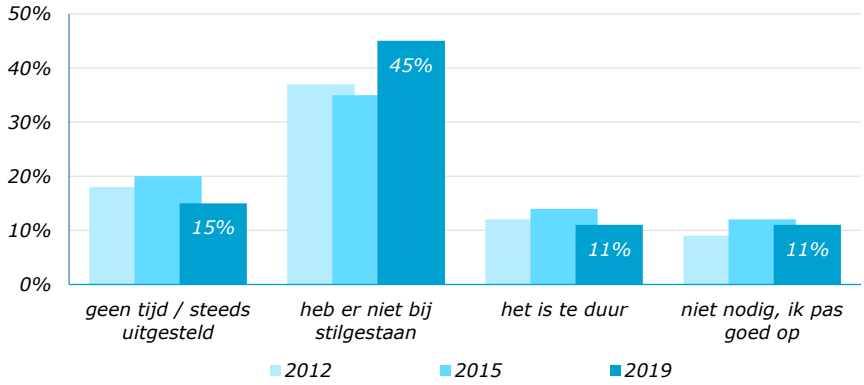
Figuur 12 Contact met brandweer, bereikbaarheid en brandveiligheid, %

Figuur 13 Wat heeft u al gedaan om de brandveiligheid van uw woning te vergroten, %

Figuur 14 Waarom heeft u mogelijke maatregelen nog niet genomen, %

De respons

De vragenlijst is ingevuld door 1.195 Zwijndrechters, een respons van 45%. Per wijk is de respons als volgt:

Walburg	*193*
Centrum	*176*
Noord	*140*
Heer Oudelands Ambacht	*178*
Kort Ambacht	*153*
Nederhoven	*182*
Heerjansdam	*173*

6 Wijkprofielen

Tot nu toe kwamen de wijken al een paar keer aan bod. Maar daarmee is er nog geen duidelijk overzicht van de zeven Zwijndrechtse wijken: welke wijken doen het goed en welke doen het minder op het gebied van leefbaarheid en veiligheid? En hoe hebben ze zich ontwikkeld sinds 2012?

Dat overzicht bieden we hier, waarbij we cijfers opnemen over onder andere de buitenverlichting, drugsoverlast, vermijdingsgedrag, ingeschatte kans op woninginbraak en daadwerkelijk slachtofferschap. Dit vullen we aan met politiecijfers. Dit zijn allemaal aspecten die beïnvloeden hoe veilig bewoners zich voelen.

We tonen echter eerst een tabel met deze uitkomsten op gemeenteniveau. Voor gemeente Zwijndrecht zien we een aantal ontwikkelingen ten opzicht van 2015. En dat zijn vijf positieve ontwikkelingen:

- De bewoners geven een hoger rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt.
- Meer bewoners zijn van mening dat de wegen, paden en pleintjes goed worden onderhoud.
- Het aandeel dat tevreden is over het functioneren van de politie in het algemeen toegenomen van 27% naar 34%.
- Zwijndrechters zijn het vaker (helemaal) eens met de stelling dat de gemeente aandacht heeft voor het verbeteren van de Leefbaarheid & Veiligheid in de buurt.
- Het aantal meldingen bij de politie is afgenomen van 203 per 1.000 inwoners naar 149. Er is niet een bepaald type melding of misdrijf dat er in het bijzonder uitschiet.

Als we over een langere periode, dus vanaf 2012, kijken, zien we ook:

- Het aandeel dat zelf veel overlast ervaart van rondhangende jongeren lijkt langzaam af te nemen.
- Minder bewoners zijn slachtoffer van diefstal uit of vanaf de auto.
- Meer bewoners zijn het eens met de stelling dat de gemeente de buurt betrekt bij de aanpak van leefbaarheid & veiligheid.
- Maar ook: het aandeel dat veel criminaliteit in de buurt ervaart lijkt geleidelijk toe te nemen.

Gemeente Zwijndrecht

Tabel 6 Leefbaarheid en veiligheid, 2012-2019

beleving	2012	2015	2019
rapportcijfers (hoe hoger, hoe beter)			
prettig wonen in de buurt	7,2	7,2	7,4
veiligheid in de buurt	7,1	7,0	↑ 7,3
leefbaarheid (hoe hoger, hoe beter) [a]			
het is buiten goed verlicht	78%	78%	80%
wegen, paden en pleintjes worden goed onderhouden	55%	50%	↑ 61%
tevreden over bevolkingssamenstelling	66%	66%	65%
mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	65%	62%	67%
voel me thuis in deze buurt	57%	54%	59%
ervaren overlast (hoe hoger, hoe slechter) [b]			
rommel op straat	8%	9%	11%
te hard rijden	25%	21%	24%
dronken mensen op straat	2%	2%	2%
drugsgebruik en drugshandel	3%	4%	4%
mensen op straat lastiggevallen	1%	1%	1%
rondhangende jongeren	9%	7%	5%
veiligheidsbeleving (hoe hoger, hoe slechter)			
's avonds niet open doen [c]	10%	11%	10%
omlopen of omrijden [c]	1%	1%	2%
's avonds onveilig voelt op straat [c]	2%	3%	3%
's avonds onveilig voelt alleen thuis [c]	2%	2%	1%
veel criminaliteit ervaart in de buurt	5%	7%	8%
leegstand in de buurt [a]	n.b.	5%	2%
hoor/lees in de media veel over criminaliteit in de buurt [a]	n.b.	8%	8%
kans slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter)			
woninginbraak [d]	8%	10%	7%
zakkenrollerij (zonder geweld) [d]	4%	3%	2%
familie, vrienden worden slachtoffer van criminaliteit [a]	n.b.	12%	10%
slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter) [e]			
(poging tot) woninginbraak	9%	10%	10%
diefstal uit of vanaf auto	19%	16%	15%
autodiefstal	4%	3%	4%
zakkenrollerij en beroving	8%	8%	6%
aangevallen of mishandeld of daarmee bedreigd	6%	6%	5%
instanties (hoe hoger, hoe beter) [a]			
oordeel functioneren politie in het algemeen	24%	27%	↑ 34%
aandacht gemeente voor verbeteren L&V in de buurt	38%	42%	↑ 51%
buurt betrekken bij aanpak L&V	31%	36%	40%
politiecijfers (per 1.000 inwoners)			
diefstal/inbraak woning	n.b.	4	2
diefstal (uit/vanaf/van) motorvoertuigen	n.b.	11	9
geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof	n.b.	19	16
overlast alcohol/drugs	n.b.	3	3
overlast dak- en thuislozen/verward persoon	n.b.	5	6
overlast jeugd	n.b.	9	7
aantal politieregistraties	n.b.	203	↓ 149

Legenda bij tabel

[a] % (helemaal) mee eens
[b] % dat zelf veel overlast ervaart
[c] % dat vaak
[d] % (heel) groot
[e] % in afgelopen vijf jaar
↑ beter dan vorige meting
↓ slechter dan vorige meting

Centrum

Tabel 6 Wijkprofiel leefbaarheid en veiligheid, 2012-2019

beleving	2012	2015	2019
rapportcijfers (hoe hoger, hoe beter)			
prettig wonen in de buurt	7,1	6,9	7,2
veiligheid in de buurt	7,2	6,9	7,2
leefbaarheid (hoe hoger, hoe beter) [a]			
het is buiten goed verlicht	79%	76%	81%
wegen, paden en pleintjes worden goed onderhouden	51%	47%	58%
tevreden over bevolkingssamenstelling	61%	61%	65%
mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	65%	57%	60%
voel me thuis in deze buurt	58%	49%	52%
ervaren overlast (hoe hoger, hoe slechter) [b]			
rommel op straat	9%	12%	14%
te hard rijden	21%	24%	30%
dronken mensen op straat	2%	4%	4%
drugsgebruik en drugshandel	2%	4%	2%
mensen op straat lastiggevallen	0%	0%	1%
rondhangende jongeren	**3%**	6%	4%
veiligheidsbeleving (hoe hoger, hoe slechter)			
's avonds niet open doen [c]	9%	13%	8%
omlopen of omrijden [c]	0%	2%	1%
's avonds onveilig voelt op straat [c]	1%	5%	3%
's avonds onveilig voelt alleen thuis [c]	2%	4%	1%
veel criminaliteit ervaart in de buurt	3%	10%	11%
leegstand in de buurt [a]	n.b.	1%	2%
hoor/lees in de media veel over criminaliteit in de buurt [a]	n.b.	9%	7%
kans slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter)			
woninginbraak [d]	6%	10%	4%
zakkenrollerij (zonder geweld) [d]	2%	4%	2%
familie, vrienden worden slachtoffer van criminaliteit [a]	n.b.	18%	11%
slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter) [e]			
(poging tot) woninginbraak	9%	12%	10%
diefstal uit of vanaf auto	16%	22%	17%
autodiefstal	3%	6%	5%
zakkenrollerij en beroving	11%	8%	6%
aangevallen of mishandeld of daarmee bedreigd	7%	6%	6%
instanties (hoe hoger, hoe beter) [a]			
oordeel functioneren politie in het algemeen	30%	25%	34%
aandacht gemeente voor verbeteren L&V in de buurt	38%	33%	41%
buurt betrekken bij aanpak L&V	29%	34%	41%
politiecijfers (per 1.000 inwoners)			
diefstal/inbraak woning	n.b.	5	2
diefstal (uit/vanaf/van) motorvoertuigen	n.b.	**16**	13
geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof	n.b.	**25**	**23**
overlast alcohol/drugs	n.b.	3	3
overlast dak- en thuislozen/verward persoon	n.b.	9	8
overlast jeugd	n.b.	8	4
aantal politieregistraties	n.b.	**260**	↓ **176**

Legenda bij tabel

[a] % (helemaal) mee eens
[b] % dat zelf veel overlast ervaart
[c] % dat vaak
[d] % (heel) groot
[e] % in afgelopen vijf jaar
↑ beter dan vorige meting
↓ slechter dan vorige meting
14 wijkscore beter dan gemeente
14 wijkscore slechter dan gemeente

- De wijk **Centrum** is zo op het oog een vrij gemiddelde wijk in Zwijndrecht. Geen enkele Veiligheidsmonitor-score uit bovenstaande tabel wijkt af van het Zwijndrechtse gemiddelde.
- Als we naar de cijfers over de periode 2012-2019 kijken, zien we wel een toename van het aandeel bewoners dat zelf veel overlast ervaart van rommel op straat en van te hard rijden.
- Het aantal politieregistraties is de afgelopen vier jaar afgenomen. Per 1.000 inwoners ligt het nog wel boven het gemiddelde van Zwijndrecht. Naar verhouding zijn er veel meldingen van geweld, bedreiging, mishandeling en straatroof.

Walburg

Tabel 6 Wijkprofiel leefbaarheid en veiligheid, 2012-2019

beleving	2012	2015	2019
rapportcijfers (hoe hoger, hoe beter)			
prettig wonen in de buurt	7,3	7,3	7,6
veiligheid in de buurt	7,1	7,2	7,4
leefbaarheid (hoe hoger, hoe beter) [a]			
het is buiten goed verlicht	83%	**88%**	79%
wegen, paden en pleintjes worden goed onderhouden	58%	55%	65%
tevreden over bevolkingssamenstelling	72%	72%	69%
mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	67%	66%	73%
voel me thuis in deze buurt	61%	65%	62%
ervaren overlast (hoe hoger, hoe slechter) [b]			
rommel op straat	6%	8%	10%
te hard rijden	18%	14%	18%
dronken mensen op straat	0%	0%	2%
drugsgebruik en drugshandel	5%	7%	5%
mensen op straat lastiggevallen	1%	1%	1%
rondhangende jongeren	10%	9%	6%
veiligheidsbeleving (hoe hoger, hoe slechter)			
's avonds niet open doen [c]	11%	11%	10%
omlopen of omrijden [c]	1%	1%	**0%**
's avonds onveilig voelt op straat [c]	3%	5%	1%
's avonds onveilig voelt alleen thuis [c]	2%	2%	0%
veel criminaliteit ervaart in de buurt	4%	4%	**3%**
leegstand in de buurt [a]	n.b.	3%	2%
hoor/lees in de media veel over criminaliteit in de buurt [a]	n.b.	9%	8%
kans slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter)			
woninginbraak [d]	8%	6%	8%
zakkenrollerij (zonder geweld) [d]	6%	4%	3%
familie, vrienden worden slachtoffer van criminaliteit [a]	n.b.	9%	11%
slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter) [e]			
(poging tot) woninginbraak	6%	8%	7%
diefstal uit of vanaf auto	21%	17%	15%
autodiefstal	6%	4%	3%
zakkenrollerij en beroving	9%	8%	6%
aangevallen of mishandeld of daarmee bedreigd	4%	4%	3%
instanties (hoe hoger, hoe beter) [a]			
oordeel functioneren politie in het algemeen	25%	26%	27%
aandacht gemeente voor verbeteren L&V in de buurt	38%	44%	57%
buurt betrekken bij aanpak L&V	33%	36%	46%
politiecijfers (per 1.000 inwoners)			
diefstal/inbraak woning	n.b.	4	2
diefstal (uit/vanaf/van) motorvoertuigen	n.b.	11	12
geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof	n.b.	**13**	**12**
overlast alcohol/drugs	n.b.	2	1
overlast dak- en thuislozen/verward persoon	n.b.	4	5
overlast jeugd	n.b.	6	7
aantal politieregistraties	n.b.	**157**	↓ **125**

Legenda bij tabel

[a] % (helemaal) mee eens
[b] % dat zelf veel overlast ervaart
[c] % dat vaak
[d] % (heel) groot
[e] % in afgelopen vijf jaar
beter dan vorige meting
slechter dan vorige meting
14 wijkscore beter dan gemeente
14 wijkscore slechter dan gemeente

- In de wijk **Walburg** daalt het aantal meldingen bij de politie en het aantal ligt ook onder het gemeentelijke gemiddelde. Er zijn vooral minder meldingen van geweld, bedreiging, mishandeling en straatroof.
- Qua veiligheidsbeleving zijn er vergeleken met 2015 minder bewoners die vaak omrijden of omlopen dan wel dat er weinig bewoners zijn die veel criminaliteit in de buurt ervaren.
- Over een langere periode zien we een licht oplopend rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt, minder overlast van rondhangende jongeren, minder diefstal uit of vanaf de auto en minder zakkenrollerij en beroving. Maar ook meer bewoners die veel overlast ervaren van rommel op straat.

Noord

Tabel 6 Wijkprofiel leefbaarheid en veiligheid, 2012-2019

beleving	2012	2015	2019
rapportcijfers (hoe hoger, hoe beter)			
prettig wonen in de buurt	6,7	6,9	6,9
veiligheid in de buurt	6,7	6,9	7,0
leefbaarheid (hoe hoger, hoe beter) [a]			
het is buiten goed verlicht	75%	75%	79%
wegen, paden en pleintjes worden goed onderhouden	55%	54%	56%
tevreden over bevolkingssamenstelling	56%	58%	54%
mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	65%	64%	66%
voel me thuis in deze buurt	52%	49%	57%
ervaren overlast (hoe hoger, hoe slechter) [b]			
rommel op straat	**16%**	13%	18%
te hard rijden	31%	25%	29%
dronken mensen op straat	5%	3%	2%
drugsgebruik en drugshandel	5%	7%	5%
mensen op straat lastiggevallen	3%	3%	**0%**
rondhangende jongeren	13%	7%	4%
veiligheidsbeleving (hoe hoger, hoe slechter)			
's avonds niet open doen [c]	**19%**	14%	12%
omlopen of omrijden [c]	2%	**0%**	↑ 5%
's avonds onveilig voelt op straat [c]	7%	4%	4%
's avonds onveilig voelt alleen thuis [c]	6%	3%	3%
veel criminaliteit ervaart in de buurt	**13%**	9%	15%
leegstand in de buurt [a]	n.b.	6%	2%
hoor/lees in de media veel over criminaliteit in de buurt [a]	n.b.	6%	9%
kans slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter)			
woninginbraak [d]	9%	10%	10%
zakkenrollerij (zonder geweld) [d]	7%	4%	1%
familie, vrienden worden slachtoffer van criminaliteit [a]	n.b.	13%	11%
slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter) [e]			
(poging tot) woninginbraak	14%	10%	17%
diefstal uit of vanaf auto	16%	11%	16%
autodiefstal	4%	3%	3%
zakkenrollerij en beroving	7%	11%	5%
aangevallen of mishandeld of daarmee bedreigd	10%	8%	5%
instanties (hoe hoger, hoe beter) [a]			
oordeel functioneren politie in het algemeen	26%	30%	37%
aandacht gemeente voor verbeteren L&V in de buurt	35%	51%	48%
buurt betrekken bij aanpak L&V	32%	48%	39%
politiecijfers (per 1.000 inwoners)			
diefstal/inbraak woning	n.b.	5	4
diefstal (uit/vanaf/van) motorvoertuigen	n.b.	11	9
geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof	n.b.	**34**	↓ **24**
overlast alcohol/drugs	n.b.	5	3
overlast dak- en thuislozen/verward persoon	n.b.	7	10
overlast jeugd	n.b.	**15**	↓ 10
aantal politieregistraties	n.b.	**254**	↓ **193**

Legenda bij tabel

- [a] % (helemaal) mee eens
- [b] % dat zelf veel overlast ervaart
- [c] % dat vaak
- [d] % (heel) groot
- [e] % in afgelopen vijf jaar
- ↑ ↓ beter dan vorige meting
- ↓ ↑ slechter dan vorige meting
- 14 wijkscore beter dan gemeente
- **14** wijkscore slechter dan gemeente

- Scoorde de wijk **Noord** in 2012 op een aantal onderdelen duidelijk minder goed dan het gemiddelde van Zwijndrecht, nu scoort het vaker gemiddeld. Dat zien we bijvoorbeeld duidelijk in het gestaag stijgende rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt, de overlast van rondhangende jongeren, meer bewoners die 's avonds open durven te doen, minder slachtoffers van zakkenrollerij of van aanvallen (of bedreigingen daarmee). Vergeleken met 2015 zien we wel meer bewoners die vaak omlopen of omrijden.
- Het aantal registraties bij de politie neemt af, maar ligt in deze wijk nog wel het hoogst van alle Zwijndrechtse wijken.

Heer Oudelands Ambacht

Tabel 6 Wijkprofiel leefbaarheid en veiligheid, 2012-2019

beleving	2012	2015	2019
rapportcijfers (hoe hoger, hoe beter)			
prettig wonen in de buurt	7,4	7,4	7,6
veiligheid in de buurt	7,3	7,2	7,5
leefbaarheid (hoe hoger, hoe beter) [a]			
het is buiten goed verlicht	76%	73%	84%
wegen, paden en pleintjes worden goed onderhouden	53%	48%	57%
tevreden over bevolkingssamenstelling	**77%**	**78%**	**76%**
mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	68%	67%	69%
voel me thuis in deze buurt	58%	57%	65%
ervaren overlast (hoe hoger, hoe slechter) [b]			
rommel op straat	5%	5%	6%
te hard rijden	24%	17%	19%
dronken mensen op straat	1%	0%	**0%**
drugsgebruik en drugshandel	1%	2%	**1%**
mensen op straat lastiggevallen	0%	0%	**0%**
rondhangende jongeren	6%	4%	2%
veiligheidsbeleving (hoe hoger, hoe slechter)			
's avonds niet open doen [c]	10%	10%	10%
omlopen of omrijden [c]	0%	0%	0%
's avonds onveilig voelt op straat [c]	1%	1%	**0%**
's avonds onveilig voelt alleen thuis [c]	1%	2%	**0%**
veel criminaliteit ervaart in de buurt	3%	**3%**	5%
leegstand in de buurt [a]	n.b.	4%	2%
hoor/lees in de media veel over criminaliteit in de buurt [a]	n.b.	5%	4%
kans slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter)			
woninginbraak [d]	7%	9%	7%
zakkenrollerij (zonder geweld) [d]	4%	1%	3%
familie, vrienden worden slachtoffer van criminaliteit [a]	n.b.	11%	7%
slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter) [e]			
(poging tot) woninginbraak	10%	11%	8%
diefstal uit of vanaf auto	15%	16%	15%
autodiefstal	4%	3%	5%
zakkenrollerij en beroving	6%	6%	4%
aangevallen of mishandeld of daarmee bedreigd	5%	7%	5%
instanties (hoe hoger, hoe beter) [a]			
oordeel functioneren politie in het algemeen	21%	22%	33%
aandacht gemeente voor verbeteren L&V in de buurt	39%	41%	54%
buurt betrekken bij aanpak L&V	28%	28%	41%
politiecijfers (per 1.000 inwoners)			
diefstal/inbraak woning	n.b.	3	1
diefstal (uit/vanaf/van) motorvoertuigen	n.b.	11	7
geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof	n.b.	**9**	**8**
overlast alcohol/drugs	n.b.	5	↓ 0
overlast dak- en thuislozen/verward persoon	n.b.	2	**2**
overlast jeugd	n.b.	10	↓ **3**
aantal politieregistraties	n.b.	**220**	↓ **97**

Legenda bij tabel

[a] % (helemaal) mee eens
[b] % dat zelf veel overlast ervaart
[c] % dat vaak
[d] % (heel) groot
[e] % in afgelopen vijf jaar
beter dan vorige meting
slechter dan vorige meting
14 wijkscore beter dan gemeente
14 wijkscore slechter dan gemeente

- De bewoners van de wijk **Heer Oudelands Ambacht** zijn, vergeleken met de voorgaande twee metingen, duidelijk positiever over de leefsituatie. Op een zestal aspecten scoort de wijk nu positiever dan de gemeente, waarbij vooral de lage overlast van alcohol en drugs opvalt, alsmede de afgenomen overlast van rondhangende jeugd.
- De beleving van de afgenomen overlast komt overeen met de afname van het aantal meldingen alcohol, drugs en jeugd bij de politie. Lag het totaal aantal meldingen per 1.000 inwoners in 2015 nog boven het gemeentelijke cijfer, nu ligt het er duidelijk onder.

Kort Ambacht

Tabel 6 Wijkprofiel leefbaarheid en veiligheid, 2012-2019

beleving	2012	2015	2019
rapportcijfers (hoe hoger, hoe beter)			
prettig wonen in de buurt	**6,7**	**6,7**	**6,8**
veiligheid in de buurt	6,7	6,5	6,6
leefbaarheid (hoe hoger, hoe beter) [a]			
het is buiten goed verlicht	73%	77%	80%
wegen, paden en pleintjes worden goed onderhouden	53%	44%	↑ 62%
tevreden over bevolkingssamenstelling	**48%**	**50%**	**49%**
mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	**53%**	**47%**	60%
voel me thuis in deze buurt	46%	**34%**	**44%**
ervaren overlast (hoe hoger, hoe slechter) [b]			
rommel op straat	11%	11%	16%
te hard rijden	35%	25%	26%
dronken mensen op straat	4%	3%	4%
drugsgebruik en drugshandel	5%	4%	**11%**
mensen op straat lastiggevallen	0%	1%	1%
rondhangende jongeren	10%	12%	12%
veiligheidsbeleving (hoe hoger, hoe slechter)			
's avonds niet open doen [c]	7%	8%	15%
omlopen of omrijden [c]	2%	2%	5%
's avonds onveilig voelt op straat [c]	1%	3%	6%
's avonds onveilig voelt alleen thuis [c]	4%	2%	5%
veel criminaliteit ervaart in de buurt	9%	14%	**20%**
leegstand in de buurt [a]	n.b.	6%	2%
hoor/lees in de media veel over criminaliteit in de buurt [a]	n.b.	7%	↑ **19%**
kans slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter)			
woninginbraak [d]	12%	16%	13%
zakkenrollerij (zonder geweld) [d]	4%	1%	4%
familie, vrienden worden slachtoffer van criminaliteit [a]	n.b.	13%	17%
slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter) [e]			
(poging tot) woninginbraak	7%	12%	16%
diefstal uit of vanaf auto	19%	21%	19%
autodiefstal	2%	4%	3%
zakkenrollerij en beroving	6%	6%	10%
aangevallen of mishandeld of daarmee bedreigd	6%	4%	10%
instanties (hoe hoger, hoe beter) [a]			
oordeel functioneren politie in het algemeen	20%	24%	35%
aandacht gemeente voor verbeteren L&V in de buurt	35%	43%	52%
buurt betrekken bij aanpak L&V	29%	46%	38%
politiecijfers (per 1.000 inwoners)			
diefstal/inbraak woning	n.b.	7	↓ 2
diefstal (uit/vanaf/van) motorvoertuigen	n.b.	10	7
geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof	n.b.	**31**	↓ **24**
overlast alcohol/drugs	n.b.	5	5
overlast dak- en thuislozen/verward persoon	n.b.	6	7
overlast jeugd	n.b.	9	**11**
aantal politieregistraties	n.b.	**216**	↓ **190**

Legenda bij tabel

[a] % (helemaal) mee eens
[b] % dat zelf veel overlast ervaart
[c] % dat vaak
[d] % (heel) groot
[e] % in afgelopen vijf jaar
↑ beter dan vorige meting
↓ slechter dan vorige meting
14 wijkscore beter dan gemeente
14 wijkscore slechter dan gemeente

- **Kort Ambacht** is de wijk waarvan de bewoners aangeven dat de leefbaarheid en veiligheid het vaakst slechter is dan die in de gemeente. Zo ligt het rapportcijfer voor het prettig wonen al drie metingen op rij onder het Zwijndrechtse gemiddelde. Bewoners zijn minder tevreden over bevolkingssamenstelling en men voelt zich minder vaak thuis in de buurt. Er is de meeste overlast van drugs en met ervaart de meeste criminaliteit. Eén lichtpuntje: meer bewoners zijn tevreden over het onderhoud van wegen, paden en pleintjes.
- Waar het aantal meldingen bij de politie in de meeste wijken fors is afgenomen, is deze afname in Kort Ambacht minder indrukwekkend. Er zijn relatief veel meldingen van geweld, bedreiging, mishandeling en straatroof alsmede van overlast van jeugd.

Nederhoven

Tabel 6 Wijkprofiel leefbaarheid en veiligheid, 2012-2019

beleving	2012	2015	2019
rapportcijfers (hoe hoger, hoe beter)			
prettig wonen in de buurt	7,3	7,3	7,6
veiligheid in de buurt	7,2	7,2	7,5
leefbaarheid (hoe hoger, hoe beter) [a]			
het is buiten goed verlicht	76%	77%	83%
wegen, paden en pleintjes worden goed onderhouden	55%	55%	↑ 70%
tevreden over bevolkingssamenstelling	71%	65%	70%
mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	64%	60%	69%
voel me thuis in deze buurt	60%	54%	60%
ervaren overlast (hoe hoger, hoe slechter) [b]			
rommel op straat	**3%**	8%	8%
te hard rijden	25%	19%	22%
dronken mensen op straat	1%	1%	1%
drugsgebruik en drugshandel	**1%**	2%	**1%**
mensen op straat lastiggevallen	1%	2%	**0%**
rondhangende jongeren	8%	4%	2%
veiligheidsbeleving (hoe hoger, hoe slechter)			
's avonds niet open doen [c]	6%	14%	7%
omlopen of omrijden [c]	1%	3%	2%
's avonds onveilig voelt op straat [c]	2%	4%	4%
's avonds onveilig voelt alleen thuis [c]	1%	2%	**0%**
veel criminaliteit ervaart in de buurt	3%	8%	↓ **2%**
leegstand in de buurt [a]	n.b.	8%	0%
hoor/lees in de media veel over criminaliteit in de buurt [a]	n.b.	13%	↓ 3%
kans slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter)			
woninginbraak [d]	8%	9%	**3%**
zakkenrollerij (zonder geweld) [d]	2%	3%	1%
familie, vrienden worden slachtoffer van criminaliteit [a]	n.b.	12%	8%
slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter) [e]			
(poging tot) woninginbraak	9%	11%	**5%**
diefstal uit of vanaf auto	21%	11%	9%
autodiefstal	5%	3%	6%
zakkenrollerij en beroving	10%	7%	6%
aangevallen of mishandeld of daarmee bedreigd	7%	8%	3%
instanties (hoe hoger, hoe beter) [a]			
oordeel functioneren politie in het algemeen	22%	32%	43%
aandacht gemeente voor verbeteren L&V in de buurt	39%	47%	52%
buurt betrekken bij aanpak L&V	30%	30%	37%
politiecijfers (per 1.000 inwoners)			
diefstal/inbraak woning	n.b.	4	1
diefstal (uit/vanaf/van) motorvoertuigen	n.b.	7	7
geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof	n.b.	**11**	**10**
overlast alcohol/drugs	n.b.	1	2
overlast dak- en thuislozen/verward persoon	n.b.	3	2
overlast jeugd	n.b.	8	↓ **2**
aantal politieregistraties	n.b.	**119**	↓ **101**

Legenda bij tabel

[a] % (helemaal) mee eens
[b] % dat zelf veel overlast ervaart
[c] % dat vaak
[d] % (heel) groot
[e] % in afgelopen vijf jaar
↑↓ beter dan vorige meting
↓↑ slechter dan vorige meting
14 wijkscore beter dan gemeente
14 wijkscore slechter dan gemeente

- De wijk **Nederhoven** heeft op basis van deze cijfers in de afgelopen jaren een positieve ontwikkeling doorgemaakt van een vrij gemiddelde Zwijndrechtse wijk naar een wijk die op een aantal punten een betere leefbaarheid en veiligheid kent dan Zwijndrecht als geheel. Zo stijgen de rapportcijfers voor leefbaarheid en veiligheid in de buurt geleidelijk, neemt de overlast af (vooral van rondhangende jongeren), voelt niemand zich thuis vaak onveilig en daalt het aandeel dat slachtoffer is geweest van woninginbraak – waarmee de angst ervoor ook is afgenomen.
- Het aantal politieregistraties per 1.000 inwoners is iets afgenomen en ligt nog steeds onder het gemeentelijke gemiddelde. Er komen vooral minder meldingen van overlast van jeugd.

Heerjansdam

Tabel 6 Wijkprofiel leefbaarheid en veiligheid, 2012-2019

beleving	2012	2015	2019
rapportcijfers (hoe hoger, hoe beter)			
prettig wonen in de buurt	**7,9**	**7,7**	**7,7**
veiligheid in de buurt	7,7	**7,5**	7,8
leefbaarheid (hoe hoger, hoe beter) [a]			
het is buiten goed verlicht	80%	71%	80%
wegen, paden en pleintjes worden goed onderhouden	64%	↓ 44%	50%
tevreden over bevolkingssamenstelling	**83%**	**81%**	73%
mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	**80%**	**78%**	75%
voel me thuis in deze buurt	**71%**	**70%**	68%
ervaren overlast (hoe hoger, hoe slechter) [b]			
rommel op straat	**1%**	4%	**2%**
te hard rijden	22%	25%	24%
dronken mensen op straat	0%	4%	1%
drugsgebruik en drugshandel	0%	2%	2%
mensen op straat lastiggevallen	1%	2%	**0%**
rondhangende jongeren	5%	4%	3%
veiligheidsbeleving (hoe hoger, hoe slechter)			
's avonds niet open doen [c]	**5%**	9%	7%
omlopen of omrijden [c]	0%	1%	0%
's avonds onveilig voelt op straat [c]	**0%**	1%	1%
's avonds onveilig voelt alleen thuis [c]	1%	1%	**0%**
veel criminaliteit ervaart in de buurt	**2%**	4%	**1%**
leegstand in de buurt [a]	n.b.	3%	2%
hoor/lees in de media veel over criminaliteit in de buurt [a]	n.b.	5%	3%
kans slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter)			
woninginbraak [d]	7%	8%	**1%**
zakkenrollerij (zonder geweld) [d]	3%	3%	**0%**
familie, vrienden worden slachtoffer van criminaliteit [a]	n.b.	9%	9%
slachtofferschap (hoe hoger, hoe slechter) [e]			
(poging tot) woninginbraak	12%	8%	**5%**
diefstal uit of vanaf auto	21%	16%	14%
autodiefstal	2%	**1%**	2%
zakkenrollerij en beroving	11%	9%	4%
aangevallen of mishandeld of daarmee bedreigd	7%	7%	3%
instanties (hoe hoger, hoe beter) [a]			
oordeel functioneren politie in het algemeen	25%	27%	**23%**
aandacht gemeente voor verbeteren L&V in de buurt	48%	↓ **30%**	40%
buurt betrekken bij aanpak L&V	**43%**	↓ **25%**	33%
politiecijfers (per 1.000 inwoners)			
diefstal/inbraak woning	n.b.	2	2
diefstal (uit/vanaf/van) motorvoertuigen	n.b.	**4**	**2**
geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof	n.b.	**3**	**6**
overlast alcohol/drugs	n.b.	0	2
overlast dak- en thuislozen/verward persoon	n.b.	1	↑ 10
overlast jeugd	n.b.	6	4
aantal politieregistraties	n.b.	**82**	↓ **66**

Legenda bij tabel

[a] % (helemaal) mee eens
[b] % dat zelf veel overlast ervaart
[c] % dat vaak
[d] % (heel) groot
[e] % in afgelopen vijf jaar
beter dan vorige meting
slechter dan vorige meting
14 wijkscore beter dan gemeente
14 wijkscore slechter dan gemeente

Het OCD streeft naar hoge kwaliteit van de informatie in deze factsheet. Heeft u nog suggesties of aanvullingen, laat het ons dan weten.

- De wijk **Heerjansdam** was en is nog steeds de wijk met de hoogste leefbaarheids- en veiligheidsbeleving van de gemeente. Het rapportcijfer voor het prettig wonen ligt hier het hoogst, overlast komt nauwelijks voor, weinig bewoners voelen zich onveilig, bewoners hebben niet het gevoel snel slachtoffer te worden en het aantal meldingen bij de politie ligt nergens lager dan hier. Ook de tevredenheid over het handelen van de gemeente ligt nu niet meer onder het gemiddelde van Zwijndrecht.
- Qua sociale samenhang zien we wel dat bewoners iets minder tevreden worden over de bevolkingssamenstelling en bewoners minder vaak op een prettige manier met elkaar omgaan dan in 2012. Ook blijft een kwart van de bewoners veel overlast ervaren van te hard rijdende auto's. En binnen de meldingen bij de politie zien we een zeer grote toename van het aantal meldingen "overlast dak- en thuislozen/verward persoon".

dr. B.J.M. van der Aa
mei 2020

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl